

BETREFT : VISIE DOCUMENT TBV COMMUNICATIE TESTEN & TRACEREN
 DD : 02.10.2020
 VOOR : (10)(2e)
 DOOR : (10)(2e)
 CC : (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)

INLEIDING

Er wordt veel gecommuniceerd over de test-capaciteit van vandaag en morgen. De inrichting van het testbeleid met in achtneming van de mogelijke bijdrage van innovaties blijft daarbij achter.

Terwijl er veel onderzoek wordt gedaan naar (snel)tests en hun mogelijke bijdrage. Deze bereiken echter veelal gefragmenteerd en zonder embedding het publiek. Bijgaand doc' signaleert de urgentie om het (algemeen) publiek aan de hand mee te nemen en de visie en het beleid om te zetten naar een communicatiestrategie, zodat verwachtingen beter kunnen worden gemanaged, de overheid actief haar overall én testbeleid toelicht ipv zich aan de pers te moeten verantwoorden. Dit kan het draagvlak voor het testbeleid en het corona beleid in haar algemeenheid vergroten.

VISIE juni-september

De visie omtrent testen was -tot de enorme testvraag zich ontwikkelde- gericht op het lokaal kunnen uittrappen van brandjes/ oplevingen. Daartoe was de SitRep leidend en vond dagelijks overleg plaats of landelijke ondersteuning door VWS gewenst was bij een lokale opleving. Meestal waren de veiligheidsregio's en de GGD'en goed voorzien, bij bijvoorbeeld het bereiken van de Moslim gemeenschap hebben we gekozen voor het aanreiken van landelijke communicatie ism de CMO (die in nauw contact zijn met de Imam's).

Daarnaast hebben we -obv het gedragsunit onderzoek dd 12 juli van het RIVM, de testboodschap ingezet om mensen te informeren om zich bij klachten te laten testen. Sinds twee maanden na het beschikbaar maken van de mogelijkheid voor het algemeen publiek om zich te laten testen -in juni- kampen we met oplopende grotere test(analyse)vraag dan het testafname-aanbod. Daarnaast waren er enkele proeven met asymptomatisch testen.

Onderstaand toelichting op de inrichting van de communicatie zowel naar algemeen publiek als stakeholders.

BELEID juni-sept

Het beleid tot nu toe, is er vooral op gericht de testcapaciteit en BCO pas te laten lopen met de testvraag. En volgt het gedrag van het algemeen publiek/

specifieke doelgroepen en de effecten daarvan op het aantal positief geteste mensen. Korte termijn. Communicatie daarover (regels omtrent testen), geschiedt vooral middels de persconferenties en hebben een korte termijn karakter (bijvoorbeeld voor 3 weken). Op RO.nl wordt alles bijgehouden, de testcampagne is door die (te) grote testvraag per half sept. gepauzeerd.

Een veelheid aan factoren maakt dat de behoefte aan duiding en beleid voor een lange periode en beredeneerd in fases (geen harde data!) door middel van communicatie groot wordt, en dat er inmiddels door het algemeen publiek, specifieke doelgroepen en professionals (stakeholders) stevige kritiek wordt geuit:

- Samenwerkende partijen ventileren te pas en onpas hun (ongezouten)mening (ook deelnemers van OMT, RIVM, LCDK, GGDGHOR, Losse GGD'en, laboratoria, toeleveranciers etc.);
- De regels en maatregelen worden ingewikkelder, mensen merken er veel van in hun dagelijks (sociale) leven;
- Men (en zeker de media) kijkt hoe andere landen het doen qua testen, met name landen die voldoende testcapaciteit hebben (en ook asymptomatisch testen);
- Er wordt met veel partijen samengewerkt, waardoor nieuwsfeiten niet zelden te vroeg of half (al) in de pers komen, hetgeen tot valse verwachtingen kan leiden: wanneer zijn er snel-tests, wat voor snel-tests, voor wie, voor wie niet, volumes, thuis testen, commerciële testoplossingen (zoals commerciële tests via bv de CBD) etc etc.;
- Media besteden dagelijks aandacht aan experts in artikelen en actualiteitenshows. Ook kritische influencers krijgen ruim aandacht.

VISIE NAJAAR-WINTER

Intussen is er een veelheid aan snel-testen gecommuniceerd die in ontwikkeling zijn. Soms met veelbelovend potentieel, op soms ook korte termijn, waarbij geen onderscheid wordt gemaakt tussen een testmethodiek die geschikt is en het op grote schaal beschikbaar maken van die testmogelijkheid. Dus omdat niet helder is wat het beleid is ten aanzien van deze snel-testen en op welke manier zij onderdeel uitmaken van het *testbeleid* en deze initiatieven begrijpelijkerwijs nauwlettend door de media worden gecommuniceerd, kan dit tot verkeerde verwachtingen leiden.

Ik zou toe willen werken naar een strategie die mensen meeneemt in het grote verhaal. En die duiding geeft naar wat men mag verwachten. Als onderdeel van de totaalstrategie. Ook testen staat NIET LOS. Afgelopen weekend heeft het Ziekenhuis Maastricht al aangekondigd reguliere zorg met 20% af te schalen omwille van corona patiënten. Met de voorbeelden erbij van patiënten die nu niet hun behandeling krijgen, en de gevolgen die dat zou kunnen hebben. Deze geluiden kunnen (indirect) massaler worden als we geen duiding geven aan het potentieel van snel-testen, de termijn waarop dat ingezet zou kunnen worden en wat wie daarbij mag verwachten en de uiteindelijke invloed die dat ook kan hebben op de reguliere zorg.

Aangestipt in het overleg van vrijdag, al vaak ingepland voor ons en bedoeld om te kijken wat vanuit beleid de lijn kan worden, zou ik erop aan willen dringen de vele initiatieven op het gebied van testen in een begrijpelijke visie uiteen te zetten. Zodat de communicatie ingericht kan gaan worden door mijn opvolger (of ik totdat er duidelijkheid is tav de startdatum) samen met het team uiteraard. De 'roadmap' kan daarbij helpen, maar maakt een hoop keuzes nog niet of niet expliciet.

Die beleidsvisie kan de basis vormen voor de communicatiestrategie. De ontwikkelingen gaan nu snel, het zou fantastisch zijn als we in staat zijn de mogelijkheden op langere termijn in te richten. Dan weten we ook beter wat we van het algemeen publiek vragen, welke verwachting we willen schetsen. En kunnen we richting geven aan de communicatie.

BIJLAGE: SAMENVATTING COMMUNICATIE JULI-SEPT.

Het oplopen van de testvraag heeft so far tot gevolg gehad:

1. Testboodschap op pauze (per half sept.)

De communicatie-inspanningen richtten zich vooral op het nuanceren van de testboodschap ('Corona gerelateerde klachten? Blijf thuis en laat je testen'), wat daarna verder genuanceerd is (tot: 'Laat je alléén testen bij Corona gerelateerde klachten en blijf thuis tot je de uitslag hebt'). Daarnaast is op RO.nl, in social en bij de GGD'en zichtbaarder gemaakt dat het alléén zin heeft om te testen bij Corona gerelateerde klachten.

Communicatie

- Per half september is publieke communicatie (RC, TV Online, Social) tijdelijk gepauzeerd, om de verwachtingen te temperen: veel mensen konden zich niet, of pas na een aantal dagen, of op een locatie ver weg, laten testen. Daar zit begrijpelijk veel sentiment omheen.

2. Veel regio's hanteren risico gericht BCO (sinds Aug)

DD 22 september is aangegeven dat -gezien de forse toename in aantal besmettingen- in verschillende regio's het BCO niet meer uitgevoerd kon worden conform het RIVM protocol. In deze regio's wordt over gegaan op risicogericht BCO. Dit betreft meer dan 17 van de 25 regio's maar kan per dag verschillen. Zodra de besmettingsdruk en de beschikbare capaciteit het weer toelaat, dient een regio weer zo snel mogelijk volledig BCO uit te voeren.

In sommige regio's is er zelfs onvoldoende capaciteit voor het risicogericht BCO. Het minimale BCO is dat een GGD alleen de indexpatiënt belt en instrueert wat te doen om zijn/haar contacten te informeren.

Communicatie

- De communicatie rondom het BCO verloopt vooral via de GGD'en, omdat zij dit uitvoeren en contacten rechtstreeks informeren. Op RO.nl (en bij RIVM) zijn Q&A's en factsheet hierop bijgewerkt.

3. Aanvullende landelijke maatregelen (eind sept)

Doordat het aantal besmettingen gestaag oploopt, zijn afgelopen week aanvullende maatregelen gecommuniceerd onder andere omtrent testen voor kinderen van 0-basisschool leeftijd, quarantaine, testen met voorrang voor leraren en zorgpersoneel. De grotere steden (gemeenten) hebben meestal aanvullende maatregelen (niet omtrent testen).

Communicatie landelijke maatregelen rondom testen

- Omdat de aanpassingen rondom testen en thuisblijven én het feit dat men bij klachten niet zelden niet terecht kan in een teststraat, tot veel vragen leidt, zijn aangepaste factsheets gemaakt en wordt overwogen (in afw. offerte en timing) deze te animeren zoals ook eerdere testboodschappen zijn geanimeerd. Daarnaast worden een stroomschema gemaakt dan mensen kan helpen beter wegwijs te worden bij de vele maatregelen. We zijn voornemens deze op de owned kanalen (RO.nl, GGD'en en RIVM) in social en mogelijk in banner-vorm te plaatsen op online omgevingen waar men zich oriënteert bij klachten (zelf, of van een kind, vriendje van een kind etc.).

4. Deelcampagnes specifieke doelgroepen (va Sept.)

NB. besproken in stuurgroep overleg

- Partner strategie jongeren communicatie.
Binnen de alleen samen campagne is een partner-jongeren campagne ontwikkeld, waarbij gebruik wordt gemaakt van 'popculture': de kanalen en leefwereld waar jongvolwassenen zich begeven. Zo zijn er partnercampagnes met mediakanalen zoals magazine's/ online platforms (glamour, cosmopolitan', SLAM FM, etc.).
- Ook wordt de regionale campagne van Amsterdam, landelijk uitgerold
- Jongeren met een migratie achtergrond
Voor jongeren met een migratie achtergrond is FUN-X toegevoegd. Deze voorstellen heb ik maandag getoond in het stuurgroep overleg.
- Deelcampagnes voor kwetsbaren (breed begrip) en voor minder goed bereikbare doelgroepen worden ook ontwikkeld, veelal in samenspraak met koepelorganisaties (nog niet gereed).

5. Publiekscampagne 'ALLEEN SAMEN' (START OKTOBER)

De publiekscampagne krijgt een nieuwe fase die mensen moet helpen gemotiveerd te blijven zich aan de regels te houden (zie bijgaand voorstel dd 1 oktober). De testboodschap maakt daar onderdeel van uit o.a. met radio. Deze is nog niet goed in haar huidige vorm, zodra de voorstellen een optimalisatie hebben ondergaan en ik deze heb ontvangen, zal ik dit aan je voorleggen.

6. Stakeholderanalyse

Parallel aan de testvraag die het aanbod overstijgt, zijn ook partijen onder (veel) druk komen te staan, of zoeken de media op om druk uit te oefenen. Middels de stakeholderanalyse kan in kaart worden gebracht hoe we de communicatie met en door partijen zó kunnen inrichten dat meer samenwerking en communicatie vanuit een gezamenlijke ambitie en verantwoordelijkheidsgevoel wordt gerealiseerd. Zelfs wanneer de testcapaciteit binnenkort substantieel vergroot, kan er zich op termijn in theorie een situatie voordoen, waarbij partijen opnieuw druk voelen en de media opzoeken om hun verhaal te doen.

BIJLAGE: 1^e AANZET UITLEG TESTBELEID VOOR OP RO.NL

INLEIDING

Vooralsnog is de test-informatie op RO.nl vooral praktisch ingericht, bijgaand aanzet om daar een (inleidende) tekst aan toe te voegen. Nader af te stemmen met team irt wat er al allemaal is. Dit kan uitgewerkt zodra het beleid tav sneltesten als onderdeel van het testbeleid is ontwikkeld en gecommuniceerd kan worden.

Nederlands testbeleid

Testen wordt ingezet in combinatie met bron en contactonderzoek om de verspreiding van corona zoveel mogelijk af te laten nemen. Een aantal verschillende snel-tests is in onderzoek, deze moeten het 'sneltesten' op brede schaal beschikbaar gaan maken.

Iedereen met corona gerelateerde klachten wordt geadviseerd thuis te blijven en zich direct te laten testen. Momenteel wordt hard gewerkt om aan de enorme en snel oplopende testaanvraag van mensen met corona gerelateerde klachten die zich willen laten testen, te voldoen. Leraren en een groot deel van de zorgprofessionals kunnen tijdelijk met prioriteit getest worden.

Testen bij klachten

Alléén bij klachten die corona gerelateerd zijn, is het zinvol voor personen vanaf de leeftijd van de middelbare school, om te testen op Corona. Kinderen van de basisschool en jonger, hoeven bij klachten niet te testen, omdat gebleken is dat minder dan 1% van de kinderen positief test op corona en de verspreiding door kinderen laag is. Raadpleeg altijd de huisarts bij ernstige klachten. Testen is een momentopname en geeft dus uitsluitend inzicht, of men op het moment van testen, besmet is en dus anderen kan besmetten. Het heeft daarom geen zin te testen zónder klachten.

Testen kan door een afspraak te maken met het Callcenter van de GGDén via 0800 1202 of online via www.coronatest.nl. Momenteel is het erg druk in de teststraten, daarom is het belangrijk om thuis te blijven en uit te zien zolang er geen testafspraak heeft plaatsgevonden.

Testen met voorrang

Wanneer zorgprofessionals positief getest zijn, kunnen zij patiënten en kwetsbaren mogelijk besmetten. Ook is deze beroepsgroep vitaal voor het kunnen zorgen voor patiënten. Daarom kunnen zij zich met voorrang laten testen. Ook leraren kunnen met voorrang getest worden, omdat wanneer zij uitvallen en een hele klas geen les kan krijgen, ook veel ouders/ verzorgers niet meer kunnen werken in verband met de opvang voor de kinderen. Daarom is voor deze twee groepen een apart nummer 0800- xxx dat zij kunnen bellen om met voorrang getest te kunnen worden bij klachten die corona gerelateerd zijn.

NB. Ism team obv beschikbare info uitwerken.